

Algemene beschouwingen 2019 – VVD

Voordat ik begin aan mijn algemene beschouwingen wil ik, en met mij de VVD in waterschap Amstel, Gooi en Vecht, graag een dankwoord uitspreken. Aan Jaap Kelderman, onze secretaris directeur, die al 30 jaar voor ons waterschap werkt en met zijn staat van dienst een grote bijdrage heeft geleverd aan het waterschap dat wij nu zijn anno 2019. Jaap Kelderman heeft aangegeven dat hij per februari gaat stoppen met zijn functie als secretaris directeur. Jaap, hartelijk dank!

Terugblik 2019

Vanavond gaan wij als Algemeen Bestuur een besluit nemen over de begroting van 2020, met daarbij een eerste begrotingswijziging, en we beslissen daarmee dus over de plannen voor 2020 voor ons mooie waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Deze plannen zijn een eerste uitwerking van het bestuursakkoord 'Waterbetrokken', dat wij als coalitie op 11 juni afgelopen jaar hebben gepresenteerd en dat breed gesteund wordt door het Algemeen Bestuur. Deze datum zal ik niet snel vergeten, want het was die dag mijn verjaardag en tevens een afsluiting van de verkiezingsperiode en het formatie proces.

De verkiezingen afgelopen maart zijn voor de VVD positief verlopen en als grootste partij, met 5 zetels, mochten wij het formatietraject starten. De VVD vond het belangrijk dat alle partijen hun wensen konden meegeven en dit is in onze beleving ook gebeurd. Alle belangen zijn meegenomen in het formatie traject en vertaald naar thema's die terug te vinden zijn in het bestuursakkoord 'Waterbetrokken'. En nu komen ze dus terug in het Uitvoeringsprogramma.

We zijn in het voorjaar van dit jaar het formatie traject gestart met de PvdA, WN en ongebonden. Een traject van enerzijds een proces van inhoudelijk aftasten, waarbij wij moeilijke onderwerpen (zoals bodemdaling, schuldquotum, tariefsontwikkeling, de rol van Amstel, Gooi en Vecht in de maatschappij) niet uit de weg zijn gegaan. En anderzijds was het een proces van elkaar leren kennen, met name voor ons als geheel nieuwe VVD fractie.

De VVD is trots op het ambitieuze akkoord dat we hebben gesloten, waarmee wij verantwoordelijkheid nemen en grote stappen zetten om ons waterschap klaar te maken voor de toekomst. Zodat ook onze kinderen en kleinkinderen in ons mooie gebied kunnen blijven wonen, werken en genieten van de omgeving.

Om dit ambitieuze akkoord uit te kunnen voeren en de kwaliteit van besturen te vergroten hebben we als coalitie besloten om twee Dagelijks Bestuurders fulltime aan de uitvoering het akkoord te laten werken. Door de mooie positie die Dagelijks Bestuurder Sander Mager onlangs in het dagelijks bestuur van de Unie van Waterschappen heeft gekregen verschuiven de uren en portefeuilles enigszins (Sander, nogmaals van harte gefeliciteerd). Maar de VVD ziet kansen om door deze positie binnen de Unie onze rol in de maatschappij als Amstel, Gooi en Vecht nog nadrukkelijker uit te kunnen dragen.

Wij zijn trots op Waternet, de organisatie die onze plannen uitvoert en ons ondersteunt met hun kennis, innovatie en deskundigheid. In de snelkookpan van de afgelopen maanden hebben we inwerkavonden, excursies en veel uitleg gehad over complexe zaken van zeer bevoegde Waternet medewerkers, die trots zijn op Nederland als waterland en op het werk dat ze doen. Er wordt hard gewerkt en veel is mogelijk. Dat is wel gebleken tijdens de slibcrisis die vlak voor de zomervakantie begon. Als gevolg van problemen bij het Amsterdamse Energie Bedrijf (AEB) kon deze het slib van ons waterschap niet meer verbranden.

Onze waardering is groot voor het DB, de directie & team Waternet; voor het crisisteam dat zij aan het begin van de zomervakantie hebben opgetuigd. Het is dit team gelukt om dagelijks de 8-10 vrachtwagens met slib, hetzij tijdelijk op te slaan op diverse locaties in Nederland, hetzij ergens anders te laten verwerken. Daar is veel tromgeroffel voor nodig geweest, want hulp kwam niet vanzelf.

De VVD heeft geconstateerd dat er gebrek aan solidariteit en medewerking was, oa in gemeenteland. Dit heeft ons hogelijk bevreemd. We werken immers allemaal voor dezelfde klant: de inwoner, de inwoner die belasting betaalt en van wij ons mandaat als bestuurder hebben gekregen. Dit betekent naar onze mening dat we elkaar als overheden moeten helpen om te zorgen dat die inwoner fijn kan wonen. Gelukkig zien wij die wil om samen te werken wel terug in ons bestuursakkoord en in de praktijk bij onze DB-ers. Wij willen een oproep doen om binnen de gehele overheid het denken in hokjes te doorbreken, meer in het algemeen belang van ons land te denken en meer samen te werken!

De slibcrisis heeft ons als nieuw Algemeen Bestuur direct in het diepe gegooid. Daarbij heeft de VVD gemerkt dat er veel betrokkenheid is bij het gehele AB ten aanzien van ons waterschap en de taken waar wij voor staan naar onze inwoners, bedrijven en andere organisaties. Ondanks dat de schoorstenen van AEB weer roken en het slib weer kan worden verwerkt, is de crisis nog niet voorbij. En in 2020 zullen we korte en lange termijn keuzes moeten maken over waar we het slib willen laten verwerken en op welke manier. Waarbij het doel is om op innovatieve wijze zoveel mogelijk grondstoffen en energie eruit te halen, die dan weer hergebruikt kunnen worden. Ook zullen we beslissingen moeten nemen over wat we willen doen met de warmte die we produceren en biogas die vrijkomt. Waarbij voor de VVD voorop staat dat we onze kerntaak – schoon water – zo goed mogelijk uitvoeren.

Vooruitblik 2020

Zoals ik in het begin van mijn bijdrage al aangaf zetten wij als waterschap Amstel, Gooi en Vecht nu de eerste stap om het bestuursakkoord uit te voeren. Om tot de voorstellen te komen heeft het DB en de organisatie een andere aanpak gevolgd ten opzichte van andere jaren, en de VVD meent dat deze nieuwe aanpak zeer goed heeft uitgepakt. Onze complimenten dus om zaken eens echt anders aan te pakken en de enthousiaste organisatie in zijn kracht te zetten. Dit proces heeft geleid tot het huidige uitvoeringsprogramma. De VVD ziet 2020 daarbij als overgangsjaar, waarin we veel gaan zaaien om in de jaren erna alle ambities van het akkoord te kunnen oogsten.

Zaaien in de vorm van het uitwerken van plannen, maar ook veel naar buiten gaan en informatie ophalen in de praktijk, bij onze inwoners, bedrijven en andere overheidslagen. De VVD staat voor de afspraken die we hebben gemaakt en een aantal zaken zal nadrukkelijk onze aandacht hebben:

- Kwaliteit van de besluitvorming
- Duurzaamheid op de kerntaken
- Innovatiekansen pakken
- Digitalisering
- Afspraken over betaalbaarheid; zowel de tariefstelling, de belastingaanslag als de schuldpositie van ons waterschap.

De VVD staat daarvoor! Zoals de VVD ook staat voor het nemen van stappen in 2020 op het gebied van het belastingstelsel. De huidige knelpunten moeten worden opgelost en alle waterschappen zullen solidair tot een voorstel moeten komen om het voortbestaan van onze democratisch gekozen bestuurslaag te waarborgen.

AB

Ook de werkwijze van het politieke bestuur staat op de agenda en we zien als VVD dat de wisselwerking tussen het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de organisatie Waternet aan het veranderen is. Een werkgroep heeft een analyse gemaakt van alle knelpunten en wensen binnen het Algemeen Bestuur en aan het eind van het eerste kwartaal van 2020 zal deze met een voorstel komen om de vergaderwijze te veranderen. Daarbij rekening houdend met de wens om meer naar buiten te kunnen gaan. De hoeveelheid vergaderingen was het afgelopen jaar dusdanig veel, dat daar naar onze zin te weinig ruimte voor was. Dit betekent voor de VVD dat het aantal vergaderingen verminderd moet worden en dat er meer gemandateerd moet worden aan het Dagelijks Bestuur.

Uitdagingen en samenwerken

Het waterschap staat voor grote uitdagingen om te zorgen dat mensen op den duur kunnen blijven wonen, werken en genieten in ons leefgebied. Het lastige is echter dat we nog niet exact weten hoe de wereld er over 50-100 jaar uit zal zien, maar wij moeten nu al wel een koers bepalen. En daar ook naar gaan handelen. Dit hebben we gedaan in het bestuursakkoord 'Waterbetrokken'.

Wat moeten wij doen om te zorgen dat we onze voeten droog houden als de zeespiegel stijgt met een paar meter? In heel Nederland wordt hier over nagedacht en via het Deltaprogramma samengewerkt tussen alle waterschappen en de landelijke overheid.

En ook landelijk zie je dat de mammoettanker BV Nederland zijn koers aan het verleggen is. De VVD ziet hier een grote rol voor de waterschappen, die haar kennis ter beschikking kan stellen aan andere overheidslagen. Maar ook waterschappen onderling kunnen nog veel meer samenwerken om een gezamenlijke koers te bepalen en kennis met elkaar te delen. Of samen innovatieprojecten uitvoeren. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht kan in bepaalde situaties er ook voor kiezen om met een commerciële partij samen te werken. Ieder brengt zijn eigen kennis en kunde in en dan wordt 1+1=3. De VVD houdt daarbij wel goed in de gaten of het waterschap niet teveel risico loopt, geen ondernemer wordt en elke partij zijn financiële bijdrage levert.

Innovatie

De VVD gelooft in innovatie als belangrijke factor om te kunnen omgaan met al deze veranderingen en toch fijn te kunnen blijven wonen. Want dat is ons eerste doel; dat mensen lekker kunnen wonen, werken en genieten in hun woonplaats, met droge voeten tegen redelijke kosten.

Wij zien innovatie als de manier om grondstoffen en energie te hergebruiken die wij als waterschap produceren in het proces van onze taken. Er is al veel kennis aanwezig in de organisatie en de komende jaren worden deze innovaties getoetst in pilots om te bekijken welke manieren het beste zijn om grondstoffen te winnen en energie en warmte te kunnen gebruiken.

Digitalisering moet leiden tot nieuwe, snellere, betere of goedkopere kerntaken en dienstverlening. Wij willen de komende bestuursperiode meer inzicht krijgen in de mogelijkheden om digitalisering in te zetten bij onze taken en werkzaamheden. In 2020 gaan we verder met dit proces dat al in de organisatie is opgestart.

De VVD heeft alle vertrouwen in hetgeen in het bestuursprogramma staat op het terrein van onderzoek en innovatie en digitalisering.

Uitdagingen 2020

Naast de kansen zijn er ook uitdagingen die invloed gaan hebben op het beleid van komend jaar. De slijbcrisis is uiteraard hetgeen die voor ons het meest in het oog springt, maar ook het stikstof probleem, de PFAS en het assetmanagement hebben invloed op de begroting 2020 en wellicht ook op de rest van het bestuursakkoord. Echter, binnen de VVD zijn we optimistisch en wij steunen het Dagelijks Bestuur in haar overtuiging dat de volledige uitvoering van het bestuursakkoord mogelijk is.

Gebiedsgericht werken en informeren

De uitdagingen vragen een andere manier van werken van het waterschap: integraal werken en gebiedsgericht werken. Niet alleen kijken naar de afzonderlijke thema's, maar ook met een helicopterview en de vraag wat het doel is van wat we willen bereiken. Hier is de afgelopen jaren al een stap in gezet en dit wordt nu verder uitgebouwd.

Contacten met de omgeving zijn daarbij van essentieel belang. Als VVD vinden we dat er ook een verantwoordelijkheid ligt bij inwoners, bedrijven en organisaties om aanpassingen te doen die kunnen helpen in het kader van de extreme stortbuien, wateroverlast of droogte. Maar dan moeten deze inwoners wel eerst weten wat ze kunnen doen. En daar ligt de verantwoordelijkheid van het waterschap, om mensen en organisaties te informeren en ondersteunen met kennis. Wij zijn er daarom voorstander van om een digitaal DOE-loket te ontwikkelen in samenwerking met de gemeenten. Dit loket kan inwoners dan helpen met vragen over hoe ze zelf kunnen bijdragen aan klimaatadaptatie.

Proces motorkap

Wat betreft de VVD mogen financiële middelen worden ingezet om al deze doelen te bereiken, maar eerst wil het Dagelijks Bestuur samen met de directie kijken hoe de organisatie nu werkt en meer geoptimaliseerd kan worden. Wij juichen dit van harte toe en zijn dan ook zeer verheugd dat er een proces is opgestart om onder de motorkap te kijken van de organisatie van het waterschap.

Hoe wordt er nu gewerkt?

Hoeveel kost dit?

Kan dit ook anders?

De VVD heeft vertrouwen in dit proces en is zeker bereid mee te denken en te doen in dit uitdagende traject.

Een gezonde organisatie kijkt met regelmaat kritisch naar het eigen handelen. Het liefst met een externe bril, zoals ook het Dagelijks Bestuur voorstelt. Goed bestuur betekent wat betreft de VVD niet alleen kijken naar de jaarlijkse uitgaven, maar ook zorgen voor een gezond evenwicht in de inkomsten en uitgaven. En er ook voor zorgen dat de schulden niet teveel oplopen als overheid. In het bestuursakkoord is daarom afgesproken dat het schuldquotum niet boven de 400% uitkomt.

Financiën

Ons mooie gebied Amstel, Gooi en Vecht willen we graag doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Voor de VVD betekent dit dat we echt duurzaam willen zijn op de kerntaken, maar ook op de financiën. Zowel voor de tariefontwikkelingen als de schuldpositie is voor de VVD 'haalbaar en betaalbaar' het uitgangspunt. Dit zien wij terug in de bestuursvoorstellen 'Begroting 2020' en 'Eerste begrotingswijziging 2020'. Als VVD steunen wij deze voorstellen alsmede de verordeningen voor de tarieven.

Voorzitter, tot slot van mijn algemene beschouwingen wil ik een oproep doen aan alle leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur:

Ga naar buiten; praat met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties over wat we doen en waar de uitdagingen liggen. Wij zijn ambassadeurs van waterschap Amstel, Gooi en Vecht. En u zult merken, net als ik al heb gemerkt tot nu toe, dat mensen geïnteresseerd zijn in wat het waterschap doet en dat het leuk is om hierover te praten. Binnen Waternet is een communicatieafdeling die allerlei ideeën heeft en u op weg kan helpen.

Aan de VVD in Amstel, Gooi en Vecht zal het niet liggen!

Dank u wel, voorzitter!